

Tilannepäivitys pk-yritysten reaaliaikaiseen taloustietoon perustuen 22.1.2024

Yhteenveto, Joulukuu 2023

- Kaikkien alojen yhteenlaskettu liikevaihto laski joulukuussa 6,61 % (4,8 %) verrattuna edellisvuoden joulukuuhun.
- Taloustilanne vaikutti negatiivisesti lähes kaikkiin toimialoihin joulukuussa.
- Kaupan alan liikevaihto laski edelliskuukautta enemmän, joulukuu ei tuonut helpotusta.
- Kiinteistöala kasvoi toisena kuukautena peräkkäin verrattuna edellisvuoteen.
- Kuluttajavetoiset käteiskaupan alat, kuten MaRa sekä Taiteet ja Viihde, kasvoivat verrattuna edellisvuoteen.
- Ostovelkojen keskimääräinen kiertonopeus oli noin 7 päivää hitaampi kuin vuosi sitten joulukuussa.
- MaRa-alan toteutuneet työtunnit kasvoivat loppuvuodesta, kun taas kaupan alan työtunnit olivat edellisvuotta alemmalla tasolla.

Pk-sektorin liikevaihto supistui joulukuussa 6,6 %, mikä oli vielä marraskuun laskua (-4,8 %) suurempi. Joulukuu muodostui vuoden heikoimmaksi kuukaudeksi useimmille toimialoille. Käteisvetoiset alat kuten Majoitus ja ravitsemustoiminta (MaRa) sekä Taiteet ja viihde jatkoivat kasvuaan. Yllättäen myös kiinteistöala kasvoi toisena kuukautena peräkkäin, ensimmäistä kertaa koko vuoden aikana. Vastaavasti, kaupan ala koki syvemmän laskun joulukuussa. Liikevaihdon heikentyminen näkyi myös ostotoiminnan supistumisena lähes kaikilla aloilla.

Taiteet ja viihde -alan käteismyynti nousi joulukuussa ennätysellisen korkeaksi. Myös kaupan alan käteismyynti pysyi vahvana, mutta on tärkeää huomata, että käteismyynnin seuranta kattaa vain aktiiviset

myyntipisteet. Kaupan alan kokonaisliikevaihtoon vaikuttivat negatiivisesti yritysten välinen kauppa ja myyntipisteiden sulke-
miset.

Työtuntitilastot heijastivat samaa suuntausta kuin käteismyyntikin: sekä MaRa että Taiteet ja viihde -alojen myynnin kasvu lisäsi työtunteja. Kaupan alalla työtunnit eivät kuitenkaan yltäneet edellisvuoden tasolle.

Ostovelkojen kiertonopeus oli suurin piirtein marraskuun tasolla, mutta kokonaisuudessaan noin 7 päivää hitaampi kuin vuosi sitten. Vaikka rakentamisen alalla on raportoitu useista konkurssitapauksista, tämä ei ole merkittävästi vaikuttanut maksuaikojen pidentymiseen.

Uusi tilannepäivitys taas seuraavan kuukauden puolenvälin jälkeen.

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina verrattuna edelliseen vuoteen

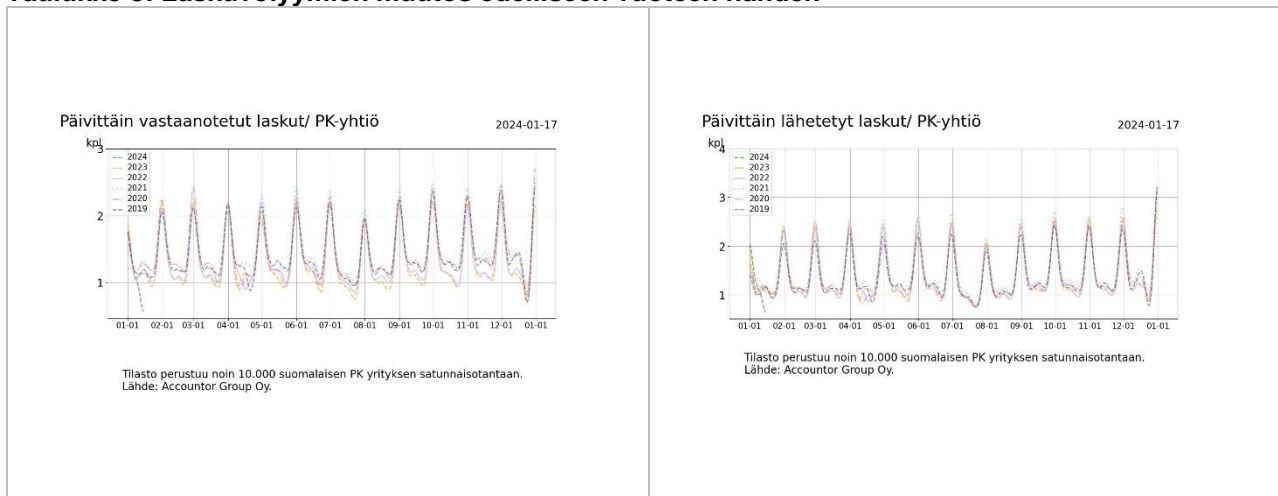
Keskimääräisen liikevaihdon muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina kaikille 1-10 hlä työllistävälle yrityksille painotettuna tilastokeskuksen 2018 yritysäärillä	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	46 %	18 %	15 %	11 %	8 %	7 %	4 %	6 %	10 %	4 %	5 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	7 %	8 %	3 %	4 %	2 %	1 %	0 %	-2 %	1 %	-6 %	-8 %
Taiteet, viihde ja virkistys	49 %	17 %	9 %	12 %	2 %	8 %	14 %	7 %	14 %	21 %	10 %
Rakentaminen	-8 %	-14 %	-11 %	-7 %	-9 %	-9 %	-9 %	-17 %	-12 %	-19 %	-23 %
Koulutus	19 %	28 %	23 %	22 %	10 %	30 %	22 %	15 %	29 %	7 %	12 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	1 %	12 %	10 %	0 %	10 %	-3 %	-3 %	3 %	5 %	4 %	2 %
Informaatio ja viestintä	7 %	6 %	0 %	5 %	1 %	4 %	5 %	1 %	-1 %	5 %	-2 %
Teollisuus	-2 %	-2 %	-8 %	1 %	-6 %	-6 %	-9 %	-9 %	-4 %	-12 %	-11 %
Muu palvelutoiminta	6 %	5 %	1 %	7 %	4 %	14 %	-6 %	1 %	8 %	-1 %	-4 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	3 %	1 %	-1 %	-4 %	-2 %	-1 %	-2 %	-4 %	0 %	-1 %	-4 %
Kiinteistöalan toiminta	-5 %	-7 %	-6 %	-5 %	-4 %	-8 %	-1 %	-5 %	-1 %	6 %	4 %
Kuljetus ja varastointi	1 %	0 %	3 %	3 %	1 %	1 %	1 %	0 %	8 %	1 %	-2 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	2 %	5 %	4 %	5 %	2 %	9 %	5 %	0 %	5 %	-2 %	-5 %

Taulukko 2: Ostojen ja muiden kulujen muutos

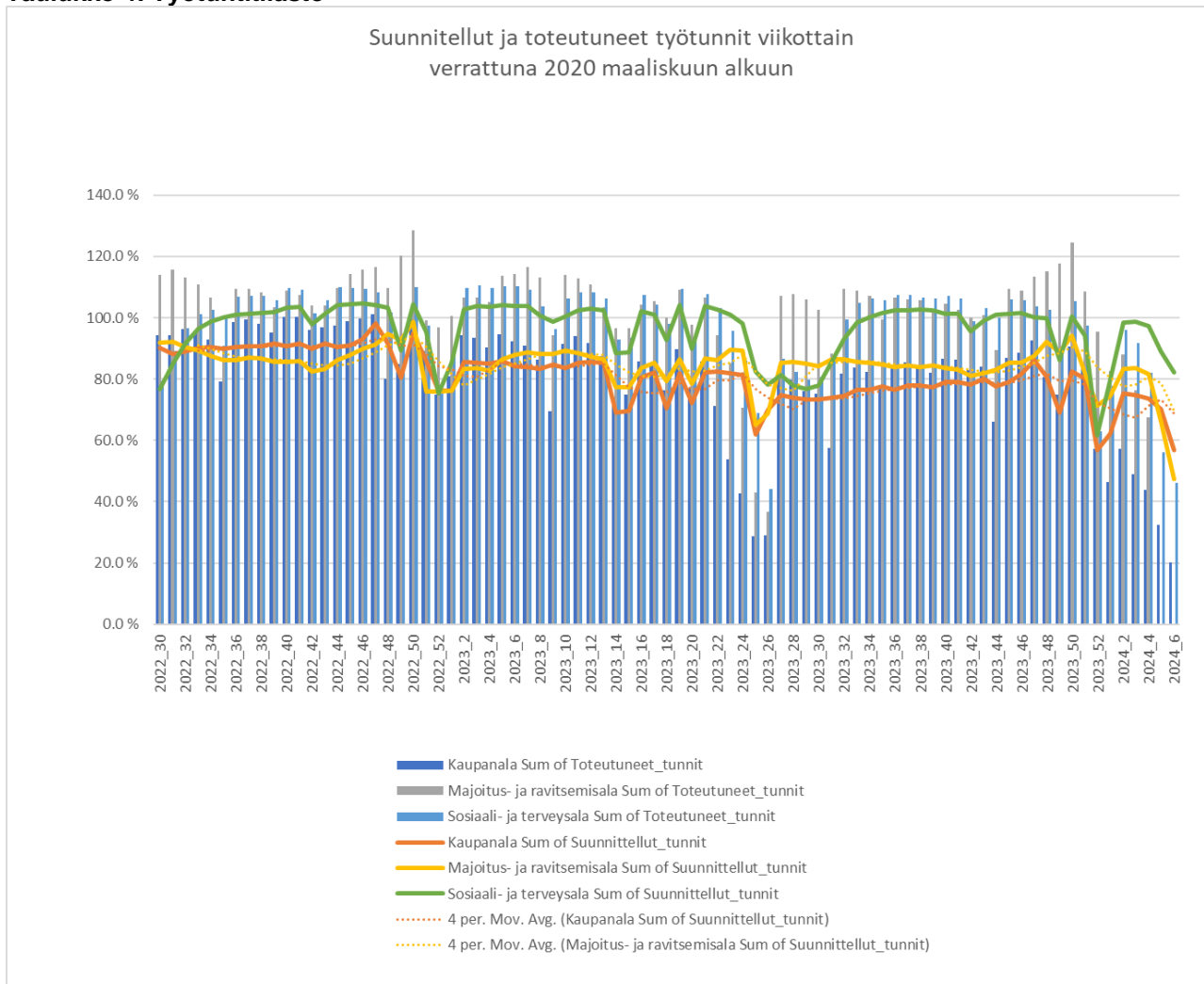
Keskimääräinen ostojen muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	32 %	13 %	6 %	6 %	-2 %	1 %	-4 %	-2 %	5 %	4 %	1 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	17 %	13 %	12 %	8 %	5 %	0 %	-1 %	-5 %	0 %	-6 %	-4 %
Taiteet, viihde ja virkistys	20 %	13 %	5 %	4 %	-1 %	-2 %	-5 %	-3 %	7 %	2 %	3 %
Rakentaminen	-4 %	-7 %	-8 %	-6 %	-10 %	-8 %	-6 %	-14 %	-10 %	-17 %	-22 %
Koulutus	6 %	3 %	9 %	-5 %	-2 %	-3 %	1 %	-3 %	4 %	-7 %	-6 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	2 %	8 %	11 %	10 %	11 %	5 %	14 %	18 %	15 %	11 %	4 %
Informaatio ja viestintä	6 %	2 %	-1 %	-5 %	-6 %	-7 %	-6 %	-8 %	-5 %	-6 %	-3 %
Teollisuus	-5 %	-5 %	-6 %	-4 %	-7 %	-4 %	-6 %	-8 %	-1 %	-7 %	-10 %
Muu palvelutoiminta	10 %	9 %	3 %	-4 %	1 %	-3 %	6 %	0 %	5 %	-1 %	1 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	4 %	6 %	-1 %	-3 %	-4 %	2 %	-2 %	-3 %	-2 %	-3 %	-5 %
Kiinteistöalan toiminta	3 %	12 %	5 %	2 %	0 %	7 %	3 %	3 %	1 %	-4 %	-6 %
Kuljetus ja varastointi	6 %	5 %	1 %	1 %	-3 %	-6 %	-7 %	-2 %	4 %	-1 %	-7 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	-1 %	-4 %	-7 %	-5 %	-3 %	-1 %	-1 %	-3 %	4 %	-1 %	-7 %

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

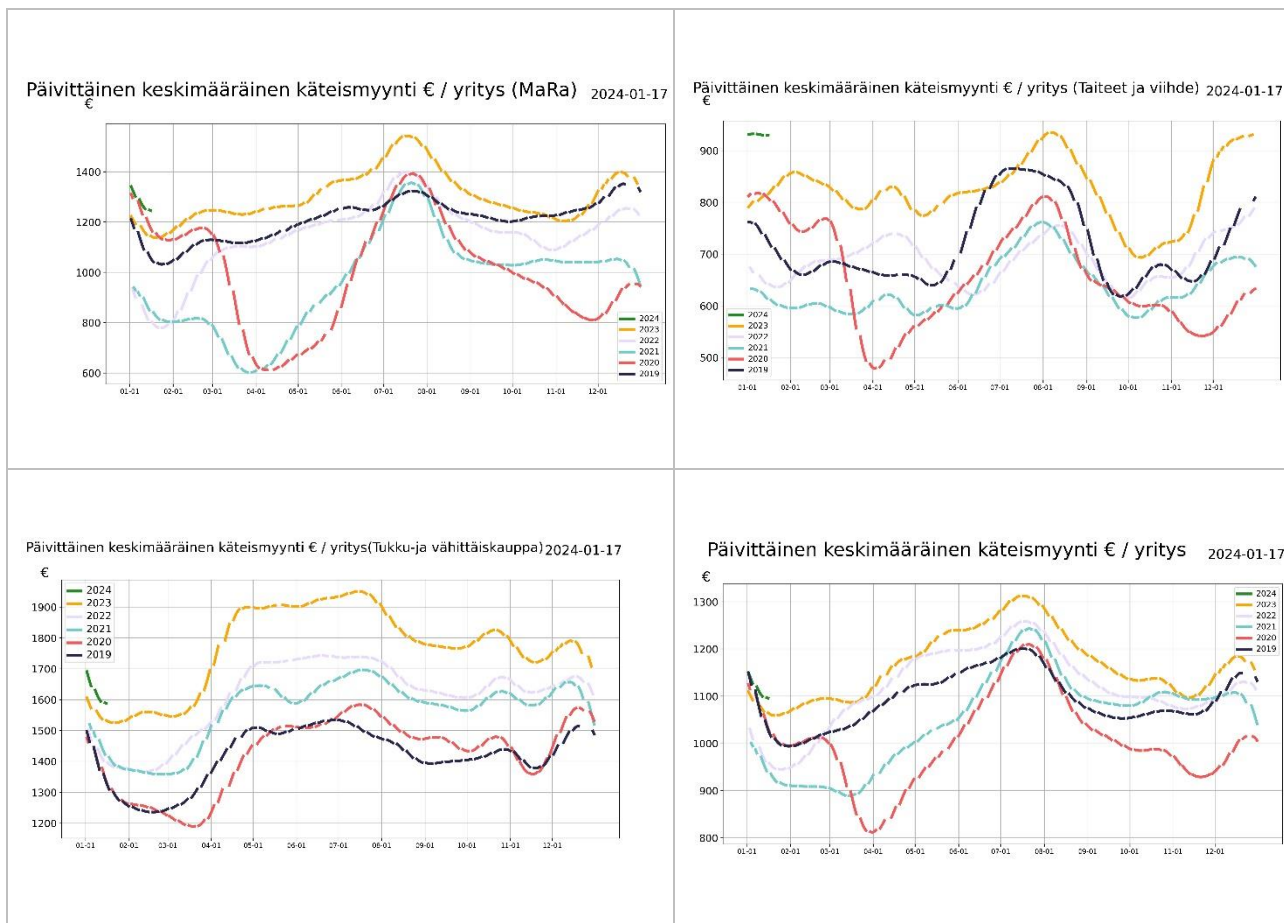

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Taulukko 5: Käteismyynnin kehitys

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Ostolaskujen kiertonopeus päivinä	2022-06	2022-07	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12	2024-01
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	33	30	32	29	30	29	31	35	37	38	37	41	44	42	42	40	44	45	44	55
Hallinto- ja tukipalvelustoiminta	18	14	18	14	18	15	15	16	17	20	18	23	25	22	22	22	20	21	23	19
Taiteet, viihde ja virkistys	23	20	19	21	20	20	21	24	24	26	27	31	32	31	33	32	32	34	31	37
Rakentaminen	17	17	16	17	17	17	18	19	20	22	22	25	25	23	23	21	22	23	23	26
Koulutus	11	14	12	14	11	12	13	15	14	13	14	14	16	17	17	18	18	21	16	16
Terveys- ja sosiaalipalvelut	27	29	34	31	31	32	30	32	33	32	29	35	34	32	35	34	34	37	36	38
Informaatio ja viestintä	21	22	22	22	22	25	23	26	27	27	30	30	32	31	33	33	33	34	35	33
Teollisuus	16	16	16	17	17	16	16	19	19	19	20	21	22	22	22	20	22	22	23	25
Muu palvelustoiminta	27	24	28	21	23	25	26	31	26	29	32	37	37	39	37	34	40	41	41	50
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	28	28	30	31	31	30	28	31	31	33	32	36	38	36	37	36	39	39	35	36
Kiinteistöalan toiminta	14	12	15	14	15	14	14	14	15	14	14	15	15	16	16	15	17	16	15	15
Kuljetus ja varastointi	22	21	22	21	22	20	18	19	19	22	21	22	22	21	22	21	22	22	22	24
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvot	13	18	19	18	19	18	17	16	18	22	19	27	20	19	18	17	17	22	20	19

Liite: Taulukoiden selitykset ja tilaston taustatiedot

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina

Taulukkoon on normalisoitu noin 10000 yrityksen liikevaihdon kehitys suhteessa viimevuoteen eri toimialoille. Otantaan valittavien yritysten määrä saattaa kuukausittain jossain määrin muuttua, jonka takia luvuissa saattaa myös olla pieniä muutoksia aiemmin ilmoitettuihin lukuihin nähden. Yritysmäärän muutos johtuu siitä, että valitsimme mukaan vain yrityksiä, jotka ovat olleet mukana koko tarkastelujakson ja jakson pituuden kasvaessa osa yrityksistä saattaa pudota pois.

Taulukko 2: Ostojen suhteellinen muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Ostojen muutos kuvaa ostovolyyymiä suhteessa edelliseen vuoteen. Tilastossa on mukana myös eläkevakuutusmaksut, verot ja muut tapahtumat jotka yritykselle kirjataan ostolaskuina. Ostovolyymin muutos arvioidaan prosentteina edelliseen vuoteen sekä toimialojen euromääräisenä muutoksena verrattuna edelliseen vuoteen.

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

Päivittäin lähetetyt laskut indikoivat taloudellista aktiivisuutta sekä myynnin kehittymistä. Vastaavasti päivittäin vastaanotetut laskut indikoivat pk-sektorin kulojen kehittymistä. Kuluissa ovat mukana suurimpina yksittäisinä kuluerinä ovat mm. ennakkovero, TYEL, YEL, vakuutukset, vuokrat. Muita liiketoiminnan kuluja ovat tyypillisesti esimerkiksi tuotannolliset ostot sekä työssä käytetty leasing kalusto, rahoituskulut, polttoainekulut, sähkö, vesi, luottokorttistot, matkakulut jne.

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Tilastossa seurataan suunniteltuja ja toteutuneita työtunteja kriisialoilla (Mara ja Kaupan alat) Tilastossa vertailun indeksitaso 100 % on maaliskuu 2020 alkuviikot. Merkittävä osa tunneista kirjataan jälkikäteen, joten tilaston ajopäivän viikko ja suunniteltu tilaston ajopäivästä lasketut pari seuraavaa viikkoa vaikuttaisivat nykytilanteessa päivittyvän jälkikäteen ajopäivää korkeammalle tasolle. Tilaston ajopäivää uudempien viikkojen osalta on mieluummin seurattava muutosta edellisiin viikkoihin nähden koska se tulee jossain määrin ennustamaan tuntien lisäystä tai vähenemistä jatkoa ajatellen.

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Tilastossa seurataan käteismyynnin euromääräistä volyyymiä sekä niiden yritysten joukkoa, jotka vastaanottavat käteismyynnitapahtumia. Käteismyynniksi lasketaan korttimyynti sekä käteistilitykset, kun ne suoritetaan yrityksen pankkitilille rahahuoltoyrityksen toimesta. Käteismyynnin arvo sisältää mahdollisen arvonnäisäveron. Käteismyynnitapahtumien kehitystä seurataan kriisitoimialoittain. Tilaston avulla voidaan arvioida, kuinka suuri osa yrityksistä on avoinna ja vastaanottaa käteistapahtumia verrattuna viime vuoteen. Valitut eri vuosien tilastoissa ovat samoja yrityksiä. Molemmissa tapahtumissa on muutaman päivän viive alkuperäiseen myyntitapahtumaan.

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Maksamattomat ostovelat osuutena keskimääräisestä kuukausittaisesta liikevaihdosta lasketaan kaavalla erääntyneet ostolaskut / kolmen edellisen kuuden kuukauden myynti. Ostovelkojen kiertonopeus lasketaan vastaavasti kaavalla 365*ostovelat/keskimääräiset edellisen kuuden kuukauden ostot.

Tilaston tausta

Accountor toimittaa tilanpäivityksen kerran kuussa keskittyen kussakin päivityksessä tilastoista esille nouseviin erityispiirteisiin. Accountor-konsernin kirjanpito-ohjelmilla hoidetaan yli 100 000 suomalaisen pk-yrityksen kirjanpito. Näistä asiakkaista osa on valinnut reaaliaikaisen täysin sähköisen taloushallinnon, jolloin ostolaskut, myyntilaskut sekä pankkitililapahtumat näkyvät kirjanpidossa lähes reaaliaikaisesti saman työpäivän aikana. Tilastot antavat päiväkohtaisen tilannekuvan sellaisena kuin se on kirjanpitoaineistossa. Tilastoissa ei ole huomioitu esimerkiksi tulevaa laskutusta, jotka päivätään aiemmalle päivämäärälle, esim. edelliselle kuulle. Tällä on merkitystä varsinkin kuun vaihteen aikoihin ennen kuin kuun vaihteesta on kulunut keskimäärin vähintään 5 päivää. Tuntikirjauksia tekee noin 80 000 työntekijää SoTe, MaRa ja Kaupan aloilla, Riippuen työehtosopimuksesta tunnit pitää suunnitella jo viikkoa tai kahta viikkoa ennen työn aloitusta. Käytännössä tuntien osalta toteutuneet tunnit kirjautuvat jälkikäteen viimeistään palkanmaksuajankohtaan mennessä. Tämän takia tunteja kirjataan jälkikäteen toteutuneiksi vielä muutama viikko takautuvasti.

Tilaston lähdeaineiston demografia

Accountor-konsernin sähköisen taloushallinnon lähes reaaliaikaisista asiakkaista olemme satunnaisotannalla valinneet lähes 10 000 asiakasta, joiden kirjanpitotiedot löytyvät eri vuosilta tehden vuosivertailun mahdollisimman luotettavaksi. Aineiston muuttamiseksi paremmin keskimääräistä yritystä kuvaavaksi olemme poistaneet keskimääräistä merkittävästi suuremmat yksittäiset tapahtumat, kuten yksittäiset suurimmat laskut (outliers) joita syntyy esim. koko varaston myynnin tai muun vastaavan liiketapahtuman yhteydessä. Lisäksi emme raportoi lukuja, joissa on vähemmän kuin 10 yrityksen tietoja.

Sähköisen taloushallinnon asiakkaat ovat tyypillisesti modernimpia yrityksiä, joissa yrittäjä haluaa olla paremmin selvillä yhtiönsä taloudellisesta tilanteesta ja siten myös todennäköisesti valmiimpia kohtaamaan kriisin vaikutukset kuin perinteinen yrittäjä.

Tilastoissa ei tietosuojaan vuoksi huomioida toiminimiä tai esimerkiksi käteiskauppaa tekevää kuluttajille myyviä yrityksiä. Vastaavasti työvuorosunnittelua ja tuntikirjauksia tekevät tyypillisesti vähintään 5 henkeä työllistävät yritykset, joten tilastossa ei ole mukana kaikkein pienimpiä yrityksiä.

Tietosuoja

Accountor käsittelee tietoja ja tuottaa tilastoja tietosuojalainsäädännön ja sopimusehtojen rajoissa. Tiedot perustuvat taloushallintopalveluiden tarjoamisen/tuottamisen yhteydessä syntyneisiin tapahtuma/transaktiotietoihin ja niitä on käsitelty tilastollisin menetelmin. Käsiteltävät tiedot on aggregoitu siten, että yksittäistä yritystä ei ole mahdollista tunnistaa, lisäksi tietosuojapolitiikkamme mukaisesti tietoja julkistetaan ulos vain toimialakohteisesti ja keskiarvoina.

Petri Karjalainen

+358 40 741 6041

petri.karjalainen@finago.com

www.accountor.com